

คำวินิจฉัยของ นายชัยอนันต์ สมุทวณิช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๔/๒๕๕๓

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ กรณีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้รับหนังสือร้องเรียนจาก นางพรทิพย์ ชนศรีวินิชชัย ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดอุดรธานี ว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ข้อ ๓ เพิ่มความเป็นข้อ ๖ ทวิ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ความว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ประกาศผลการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเกินกว่าหนึ่งครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจวินิจฉัยโดยใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นมิได้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่อีก” แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยระเบียบดังกล่าวสั่งให้ นางพรทิพย์ ชนศรีวินิชชัย ไม่เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่ที่จะมีขึ้นในวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งนางพรทิพย์ ชนศรีวินิชชัย เห็นว่า ระเบียบดังกล่าวขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยขัดแย้ง จึงมีหนังสือร้องเรียนมายังผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อขอให้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพิจารณาหนังสือร้องเรียนแล้ว เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ ดังกล่าว มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญเนื่องจาก รัฐธรรมนูญบัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้ในมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๒๖ รวมทั้งมาตรา ๑๒๕ ให้นำมาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ประกอบกับ

LIRT

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๗ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวโดยเจเพาะ นอกจากนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติเรื่องการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ โดยกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลที่จะสั่งเพิกถอนสิทธิดังกล่าว และไม่ปรากฏว่ารัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นใดให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งตัดสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ (๗) ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ จึงน่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

อนึ่ง การออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ นั้น ได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในหมู่มหาชน สมควรที่จะได้มีข้อยุติเป็นบรรทัดฐาน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวข้างต้น

กรณีนี้เป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ออกระเบียบที่อาจมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยอำนาจในการออกระเบียบ ได้แก่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ (๗) ส่วนระเบียบ ได้แก่ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ “ข้อ ๖ ทวิ ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ประกาศผลการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเกินกว่าหนึ่งครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจวินิจฉัยโดยใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้น มิได้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่อีก”

ก่อนจะพิจารณาถึงความชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญของระเบียบดังกล่าว มีประเด็นเกี่ยวกับขอบข่ายอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญว่ามีอยู่อย่างไรและสัมพันธ์กับเงื่อนไขต่างๆ ที่เป็นหลักรัฐธรรมนูญอย่างไร นอกจากนั้นยังมีประเด็นความหมายของ “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ด้วยว่า ครอบคลุมหรือไม่ครอบคลุมอะไรบ้าง

LIART

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาหลักและกฎหมายสูงสุด กับกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับอื่นๆ นั้น รัฐธรรมนูญกำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยวางเป็นหลักในมาตรา ๖ ไว้ว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” ดังนั้น ไม่เฉพาะแต่บทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น กฎ หรือข้อบังคับ ซึ่งออกโดยองค์กรฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ หรือโดยองค์กรอิสระใดๆ หากขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ย่อมเป็นอันใช้บังคับมิได้ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญจึงครอบคลุมการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความหมายกฎหมายทั้งปวง โดยไม่จำกัดว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับนั้นมีแหล่งที่มาอย่างไร ความข้อนี้ได้รับการยืนยันโดยปฐมบทของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยสี่มาตราแรก ในหมวด ๓ คือมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ โดยเฉพาะมาตรา ๒๘ ที่ระบุว่า

มาตรา ๒๘ “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมีได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๒๙ วรรคสาม สอดคล้องกับมาตรา ๖ และจะต้องถือว่ามาตรา ๖ และมาตรา ๒๘ วรรคสาม บังคับถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับความหมายของบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่า มีความหมายที่ครอบคลุมรวมเข้ามา มิใช่จำกัดหรือแยกส่วน กล่าวคือ ไม่จำกัดหรือแยกส่วนว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ได้แก่ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกโดยองค์กรนิติบัญญัติเท่านั้น และ ก็มีได้กำหนดระดับของกฎหมายว่าจะต้องเป็นระดับพระราชบัญญัติเท่านั้น จึงจะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

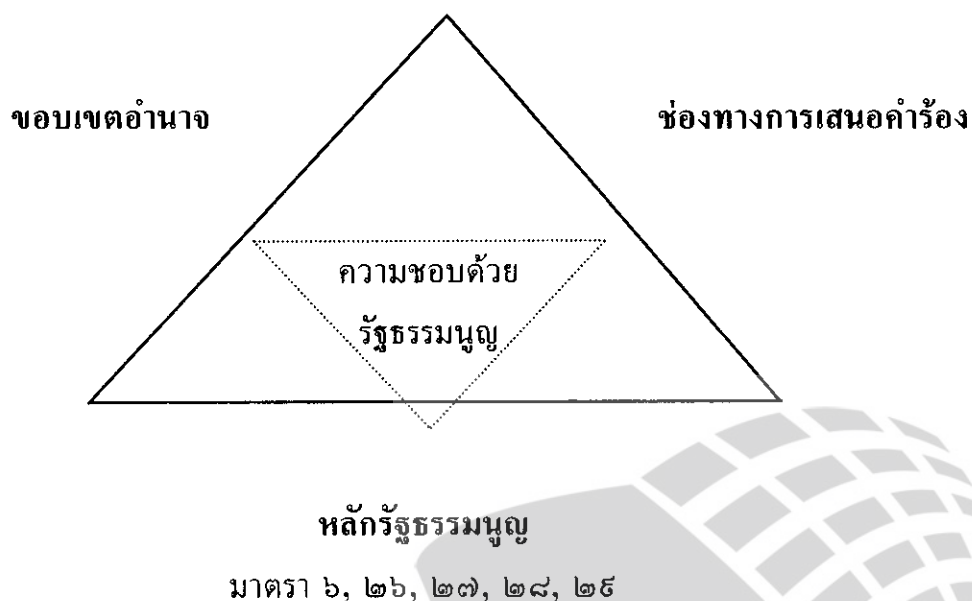
การที่จะพิจารณาถึงขอบเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญก็ดี ช่องทางที่เรื่องต่างๆ จะเข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญก็ดี จึงจะต้องยึดหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญซึ่งมีมาตรา ๖ เป็นแม่บท และมีมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญไว้ ทั้งนี้ มาตรา ๒๘ วรรคสามระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสอง (คือบทบัญญัติแห่งกฎหมาย)ให้นำมาใช้บังคับกับกฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

คำว่า “โดยอนุโลม” นี้ จึงมีความหมายในเชิงรวมเข้าไว้ มิใช่การแยกออกมา และมีใช้การยืนยันว่ากฎหรือข้อบังคับไม่ได้เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพราะตามหลักรัฐธรรมนูญ (Constitutionalism) นั้น รัฐและรัฐบาลย่อมถูกจำกัดอำนาจและการใช้อำนาจ ทั้งในแง่ของการกำหนดข้อห้ามไว้ กับในแง่ของการกำหนดกระบวนการระเบียบวิธีการความสัมพันธ์ทางอำนาจและการใช้อำนาจ (power is proscribed and procedure proscribed)

การที่รัฐธรรมนูญอนุโลมให้กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตกอยู่ภายใต้การบังคับของมาตรา ๒๕ นั้น ก็เพราะข้อพิจารณาทางด้านผลกระทบของกฎ หรือข้อบังคับนั้น ที่มีต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งจะนำไปสู่ข้อพิจารณาต่อไปถึงความชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แม้พระราชบัญญัติจะมีที่มาต่างกับกฎหรือข้อบังคับ และมีระดับสูงกว่าก็ตาม แต่เมื่อรัฐธรรมนูญระบุไว้เช่นนี้แล้ว ก็ไม่อาจนำที่มาจากและระดับของกฎหมาย มาเป็นข้ออ้างที่จะยกเว้นว่ากฎหรือข้อบังคับ มิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้

หากพิจารณาภาพรวมของขอบเขตอำนาจขององค์กรต่างๆ แล้ว ก็จะต้องคำนึงถึงหลักรัฐธรรมนูญ เป็นสำคัญ ไม่อาจพิจารณาแบบแยกส่วน ไปยกมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวกับขอบเขต อำนาจหรือช่องทางการเสนอเรื่องมาอย่างโดดๆ ได้ แม้ว่าศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นศาลเฉพาะก็ตาม กรอบที่จะต้องใช้ในการพิจารณา ก็จะต้องคำนึงถึงหลักรัฐธรรมนูญด้วยดังปรากฏตามภาพข้างล่าง

ในส่วนที่เกี่ยวกับขอบเขตอำนาจนั้น รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นหลักตามมาตรา ๒๖ ว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติ

LIRT

แห่งรัฐธรรมนูญนี้” สำหรับช่องทางการเสนอคำร้องนั้น รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้กระทำได้หลายช่องทาง เช่น ทางศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น และแม้ว่า รัฐธรรมนูญจะยังมีได้เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง แต่ก็เปิดโอกาสให้กระทำผ่านศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้ตามมาตรา ๒๖๔ และมาตรา ๑๕๘ ตามลำดับ

สำหรับขอบเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญนั้น สาระสำคัญของขอบเขตอำนาจหาได้อยู่ที่ ลักษณะหรือที่มาหรือระดับของกฎหมายไม่ หากอยู่ที่ เนื้อหาของเรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งทั้งมาตรา ๒๖๔ และมาตรา ๑๕๘ ต่างเกี่ยวกับปัญหานี้โดยตรง ดังเช่นมาตรา ๑๕๘ ระบุว่า

“ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือ การกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองเพื่อพิจารณา วินิจฉัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลปกครองแล้วแต่กรณี

ให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่องและผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาเสนอตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ชักช้า”

สำหรับมาตรา ๒๖๔ นั้นก็เช่นกัน สาระสำคัญมีได้อยู่ที่ว่ามาตรา ๒๖๔ นี้เกี่ยวกับช่องทาง การส่งเรื่องมายังศาลรัฐธรรมนูญ โดยศาลสถิตยุติธรรมหรือศาลใดๆ หากอยู่ที่การจะใช้บทบัญญัติ แห่งกฎหมายบังคับแก่คดี ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วย บทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว มาตรา ๒๖๔ นี้ จึงมีทั้งเงื่อนไขที่เป็นสาระและเงื่อนไขที่เป็น กระบวนการซึ่งถูกต้องตามหลักรัฐธรรมนูญ ดังได้กล่าวไว้แล้ว

เงื่อนไขที่เป็นสาระก็คือ การที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายอาจต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๖ เป็นแม่บทที่วางหลักไว้ว่าบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อาจต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๖๔ จึงต้องรวมถึงกฎหมายหรือข้อบังคับด้วย จะหมายเฉพาะแต่ บทบัญญัติของกฎหมายที่มีฐานะเป็นพระราชบัญญัติ คือเป็นกฎหมายที่มีที่มาจากองค์กรนิติบัญญัติ

เท่านั้นไม่ได้ หากมีการตีความเช่นนั้นการตีความดังกล่าว ก็จะเป็นการตีความที่ขัดกับหลักรัฐธรรมนูญ และย่อมมีผลทำให้ละเว้นหลักรัฐธรรมนูญ โดยคำนึงถึงแต่ขอบเขตอำนาจและช่องทางการเสนอคำร้อง ในวงแคบมากจนทำให้การปฏิบัติตามหลักรัฐธรรมนูญไม่บังเกิดผล

อาจมีผู้แย้งว่าถ้าเป็นเช่นนั้น เรื่องทั้งหลายก็จะมาสู่ศาลรัฐธรรมนูญเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นนั้นเพราะเรื่องที่จะเข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญและการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้นั้น ก็จะต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ที่สำคัญก็คือศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่มีอำนาจใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาวินิจฉัย และผลของการพิจารณาวินิจฉัยเป็นเด็ดขาด เกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือการมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อำนาจนี้ถือว่าเป็นอำนาจหลักของศาลรัฐธรรมนูญ แม้ว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๓ จะให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีสิทธิเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลปกครองได้ ในกรณีที่เห็นว่ากฎหรือการกระทำใดของหน่วยงานทางการปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เขตอำนาจของศาลปกครองที่เป็นหลักก็มีระบุไว้อย่างชัดเจนในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ความในมาตรา ๔๓ จึงมิใช่เป็นการให้อำนาจศาลปกครอง หากเป็นการให้สิทธิที่จะใช้ดุลยพินิจของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งก็จะต้องใช้สิทธิตามมาตรา ๕ โดยคำนึงถึงหลักรัฐธรรมนูญเป็นสำคัญว่า การพิจารณาวินิจฉัยความชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญโดยแท้ อนึ่งหากมีการตีความคำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ในมาตรา ๒๖๔ ว่า มาตรา ๒๖๔ “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” ได้แก่พระราชบัญญัติเท่านั้น ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากต่อการที่จะมีการพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามมาตราต่างๆ ในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยเฉพาะเมื่อมีการออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว ตัวบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาจไม่มีความใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อาจไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญก็ได้

การพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาได้มีแนวทางการวินิจฉัยเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความในมาตรา ๒๖๔ ดังนี้

(๑) คำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ เรื่องศาลจังหวัดสงขลา ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายเกรียงศักดิ์ แซ่เล่า) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔ สรุปว่าประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการ

LIRT

กำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นการออกข้อกำหนดโดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัย

(๒) คำวินิจฉัยที่ ๑๔-๑๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๓ เรื่อง ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่งคำโต้แย้งของจำเลยเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปว่าคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๒/๒๕๕๑ และคำสั่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ ๑๖๔๕/๒๕๕๑ เป็นคำสั่งของฝ่ายบริหารที่ออกโดยอาศัยอำนาจในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับได้ภายในขอบเขตที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้อำนาจไว้และคำสั่งดังกล่าวมิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย

ข้าพเจ้าเป็นเสียงข้างน้อยไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๒ และที่ ๑๔-๑๕/๒๕๕๓ ดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับการที่ศาลรัฐธรรมนูญวางหลักไว้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๔ นั้น จะต้องเป็นสิ่งที่ออกโดยองค์กรผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติเท่านั้น จริงอยู่หลักเช่นนี้เป็นหลักของการจัดประเภทและระดับของกฎหมายให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกโดยองค์กรผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติ มีความแตกต่างจากกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่มาตรา ๒๖๔ เป็นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องอย่างแยกไม่ออกจากมาตรา ๖ จะตีความหรือวางหลักโดยไม่คำนึงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างมาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ ไม่ได้เลย แท้ที่จริงแล้ว จะต้องพิจารณามาตรา ๒๖๔ โดยโยงกับมาตรา ๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ โดยตรง กล่าวคือมาตรา ๒๖๔ มิได้อยู่อย่างโดดๆ หากเป็นอุปกรณ์ของมาตรา ๖ เพราะมาตรา ๒๖๔ เป็นกรณีที่ศาลเห็นเอง หรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดี ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ในเมื่อมาตรา ๖ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” คำว่า “บทบัญญัตินั้น” จึงหมายรวมถึงกฎหรือข้อบังคับด้วย มิใช่จะหมายเฉพาะบทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นพระราชบัญญัติเท่านั้น

หากศาลรัฐธรรมนูญพิจารณากรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องที่ นางพรทิพย์ ธนศรีวิเศษชัย ร้องเรียนว่าระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งตราขึ้นมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยหลักเดิมที่วางไว้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา ๒๖๕ จะต้องเป็นสิ่งที่ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติเท่านั้นแล้ว ระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่เข้าข่ายนี้ แต่เนื่องจาก นางพรทิพย์ ธนศรีวิเศษชัย ได้เคยร้องต่อศาลจังหวัดอุดรธานี แต่ศาลจังหวัดอุดรธานี มีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้องคดี โดยวินิจฉัยว่าคดีดังกล่าวอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ นางพรทิพย์ ธนศรีวิเศษชัย จึงได้ยื่นเรื่องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาก็ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญระบุว่า

“ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือ การกระทำใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองเพื่อพิจารณา วินิจฉัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลปกครอง แล้วแต่กรณี

ให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาเสนอตามวรรคหนึ่งโดยไม่ชักช้า”

ปัญหามีอยู่ว่ากรณีนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะตาม มาตรา ๑๕๘ นั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสามารถเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้

พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีนี้จะต้องคำนึงถึงภาพรวมของความสัมพันธ์สามเส้า ระหว่างหลัก รัฐธรรมนูญ ขอบเขตอำนาจ และช่องทางการเสนอเรื่องดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ โดยตรวจสอบว่ากรณีนี้ เกี่ยวข้องกับประเด็นอะไร ประเด็นของเรื่องนี้คือ เรื่องปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิก วุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ อีกทั้งมาตรา ๑๕๘ มิใช่จำกัดเฉพาะบทบัญญัติแห่งกฎหมายเท่านั้น (ต่างกับมาตรา ๒๖๕) แต่ระบุรวมถึงกฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำของบุคคลใดตามมาตรา ๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจในการรับเรื่องนี้ไว้พิจารณา วินิจฉัย เพราะครบองค์ประกอบทั้งสามของหลักรัฐธรรมนูญ ขอบเขตอำนาจ และช่องทางการเสนอเรื่อง

LIRT

ปัญหาที่มีต่อไปว่าองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คือคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถออกระเบียบตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายสารบัญญัติมิให้ผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติว่าได้ใช้สิทธิการเลือกตั้งโดยมิชอบ โดยไม่ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งครั้งต่อไปนั้น จะชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ ประเด็นนี้แม้จะไม่ใช่เป็นคำสั่งการเพิกถอนสิทธิการสมัครรับเลือกตั้ง แต่ย่อมมีผลเท่ากับเป็นการเพิกถอนสิทธิการสมัครรับเลือกตั้งเช่นกัน ทั้งนี้ ผู้มาชี้แจงแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้เหตุผลว่าบุคคลผู้นั้นได้เข้าสู่กระบวนการเลือกตั้งแล้ว แต่ได้ใช้สิทธิโดยไม่ชอบ บุคคลผู้นั้นจึงไม่สามารถอ้างสิทธินั้นได้

ประเด็นมีว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จแต่เพียงองค์กรเดียวในเรื่องการพิจารณาเกี่ยวกับการมีสิทธิทางการเมือง และการใช้สิทธิทางการเมืองว่าใช้สิทธิโดยชอบหรือไม่ชอบ โดยสามารถวินิจฉัยมิให้มีโอกาสใช้สิทธินั้นต่อไปอีก หรือมีการวางหลักว่าด้วยเรื่องนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างไร มีกระบวนการดำเนินการอย่างไร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างการมีสิทธิกับการใช้สิทธิว่าการมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญได้รับการคุ้มครองอย่างไร มีกระบวนการทางนิติธรรมอย่างไร ดำเนินการโดยอาศัยองค์กรใด ในการตัดสินใจว่าบุคคลซึ่งมีสิทธิจะหมดสิทธินั้น ส่วนการใช้สิทธินั้นหากเป็นการไม่ถูกต้อง ไม่ชอบ ไม่สุจริต หากจะมีผลในการตัดสิทธิแล้ว องค์กรเดียวกันที่ทำหน้าที่ดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต จะเป็นฝ่ายตัดตัวสิทธินั้นด้วยได้หรือไม่

สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมือง รัฐธรรมนูญได้บัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้ในมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๒๖ ตามลำดับ รวมทั้งมาตรา ๑๒๔ ที่ให้นำมาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ” ดังนั้น การพิจารณาถึงความเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จึงต้องพิจารณาตามบทบัญญัติเหล่านี้ เพราะสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิของบุคคลที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้จะถูกจำกัดได้แต่เฉพาะกรณีตามมาตรา ๑๒๖ ที่ระบุลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น

คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญขององค์กรหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งได้แก่อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายตามมาตรา ๑๕๕ วรรคสอง

LIART

(๒) มีคำสั่งให้ข้าราชการพนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง

(๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้น ตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง

(๔) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง หรือทุกหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๕) ประกาศผลการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ

(๖) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาล พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การสืบสวน สอบสวน หรือวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

แม้ว่ามาตรา ๑๔๕ (๔) จะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมก็ตาม แต่การใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งก็จะต้องถูกจำกัดโดยมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญเช่นกัน นอกจากนั้นแม้คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีอำนาจดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๔๕ (๖) ได้ก็ตาม แต่หากอำนาจดำเนินการในเรื่องอื่นใดมีการกำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรอื่นเพื่อประโยชน์ในการพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพหรือเพื่อถ่วงดุลย์อำนาจระหว่างองค์กรต่างๆ แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งก็มิอาจอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ ดำเนินการเองได้

การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานั้น บทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้เป็นอำนาจของศาลที่จะมีอำนาจในการเพิกถอนสิทธินี้ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ ไม่ปรากฏว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือกฎหมายอื่นใดได้ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างเบ็ดเสร็จ แต่เพียงองค์กรเดียวในการตัดสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแต่อย่างใด

LIART

ระเบียบข้อ ๖ ทวิของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีผลในการล้มเลิกสิทธิ (ตัวสิทธิ) นั้นเสีย การล้มเลิก (เพิกถอน) สิทธิ มิใช่อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มี ขอบเขตอำนาจตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับตัวสิทธิทางการสมัครรับเลือกตั้ง หากมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับการวางระเบียบซึ่งเป็นกระบวนการเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม

ดังนั้น ระเบียบข้อ ๖ ทวิ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเป็นระเบียบที่เพิ่มลักษณะต้องห้าม มิให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ เท่ากับเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยมิอาจกระทำได้ เพราะมิได้เป็นไปตามครรลอง ของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การออกระเบียบนี้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคำสั่งใดๆ ที่ออกโดยอาศัยระเบียบนี้ จึงไม่ชอบด้วย รัฐธรรมนูญ ระเบียบและการกระทำของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรอิสระจึงมีปัญหาเกี่ยวกับ ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

โดยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้ มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการ การเลือกตั้งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๗) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ไม่สอดคล้องต่อเจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญ และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒๖ และต้องด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้

นายชัยอนันต์ สมุทวณิช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ